

10^e arr.

Canal Saint-Martin 9

5^e, 6^e, 7^e, 14^e arr.

Rive Gauche

83

9^e, 18^e, 19^e arr.

**Montmartre
SOPI** (South Pigalle)

155

11e, 19e, 20e arr.

**Bastille
Belleville**

221

3e, 4e arr.

**Marais
Beaubourg**

293

1e, 2e arr.

**Louvre
Sentier**

335

elders

verspreide parels 387

Parijs is een deur

Parijs is een deur. Een grote, dubbele bleekhouten deur. Zo'n tweeënhalve à drie meter hoog, bovenaan gebogen, met een fraai gesneden lijst en edel smeedwerk. Je zou ze geen twee eeuwen geven, daarvoor is ze te vaak met tedere, bijna verliefde bewegingen gepolijst. Als je goed kijkt, zie je in de weerspiegeling van het hout je nieuwsgierige kop, met scheefgewaaid haar en een nieuwe, onderzoekende blik.

Rechts onderaan is daar het obligate strontschrapertje, uitgespaard in de gevel, met een scherp bronzen richeltje waar je 's avonds je nieuwe schoenen bevrijdt van aangekoekte uitwerpselen, zomaar op het trottoir achtergelaten door de scheefgekweekte, hautaine schoothondjes van Parijs. Je ziet ze 's ochtends aan de lijn van hun bejaarde bazinnetjes, schuifelend langs de Boulevard de Magenta. Trillend perst de uitgeteerde pekinees zich leeg naast de kiosk, terwijl zijn meesteres doet alsof ze ergens anders is, de paraplu-afdeling van grootwarenhuis Printemps, wie weet.

Eens in de maand zit de conciërge op zijn hurken voor de bleekhouten deur. Met het puntje van zijn tong uit de mondhoek concentreert hij zich op een van de allerheiligste klussen van de stad. Onderaan de deur zit een koperen plaatje van ruwweg veertig centimeter op twintig. Ik stel mij voor dat de plaquette het hout van de deur moet beschermen tegen vieze vlekken van schoenen en laarzen. Met ragfijne staalwol en een flesje koperpoets polieren huisbewaarders overal in de stad het metalen oppervlak, net zo lang tot het even mooi blinkt als dat van de burens – of nog net iets mooier. Weinig taferelen kunnen mij zo in vervoering brengen: een parade van norske conciërges die zich vol overgave wijden aan een schijnbaar banale, volgens sommigen overbodige maar net daarom sublieme taak. Iedere maand weer wordt het diepgele edelmetaal verwend en gepamperd, klaargemaakt om iedereen die voorbijloopt vol zelfvertrouwen tegemoet te stralen: kijk maar eens goed, dit is

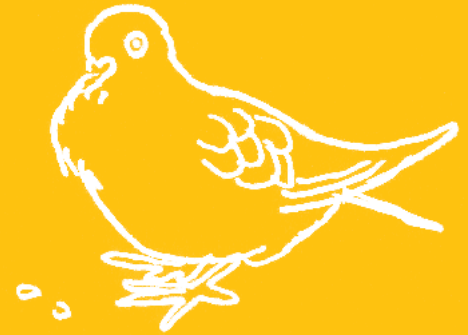
een goede deur van een goed huis. Dat is altijd zo geweest en zal ook volgende maand weer waar zijn, en zolang het koperen plaatje blinkt, is er niets aan de hand met de wereld.

Parijs is een deur, dat wisten we al, maar dan een deur zonder sleutel. Ook hebben Parijse voordeuren zelden een bel. Om bij de bellen te komen, die zich meestal binnen in de inkomhal bevinden, moet je eerst door de eerste verdedigingslinie: je moet de code kennen. Aan de rechterkant van ieder gebouw zit een vierkantje met cijfers, een hekje, een sterretje, zoals van een ouderwetse druktoetsentelefoon. Wie binnen wil, toetst dus de cijfers in. Die van ons laatste appartement ken ik nog steeds vanbuiten: 75010. Makkelijk zat, want 75 is het departementsnummer van Parijs en ons huis stond in het 10^e arrondissement.

Over Parijs wil ik het in dit boekje hebben. Over Parijs en zijn codes. Mijn Parijs.

De deur staat open. *Entrez!*

Canal
Saint-Martin

Rue du Faubourg-
Saint-Denis

Canal Saint-Martin

Rue du Faubourg- Saint-Denis

Toen ik tien jaar geleden in deze buurt neerstreek, was het kanaal nog gewoon een kanaal. Het 10^e was toen een levendige maar doodgewone buurt waar arbeiders woonden, naast een paar creatieve types en oude Parijzenaars. Niets deed vermoeden dat dit groenige kanaal op amper drie jaar tijd zou verworden tot het mekka van de hipster.

Toen ik hier voor het eerst kwam, voelde ik mij enorm aangetrokken tot de indrukwekkende, in voluptueus bladgroen verscholen sluizen, de kinderkopjes van de kaaien en de jarenzeventigflats met oranje balkons die uitkeken over het water.

En dan kwamen de hipsters. Maar wie hield het vuur aan de lont? Wie besliste dat net deze handvol straten voor de bijl gingen? Was het de zeitgeist? De groene sapjes van de *very Brooklyn* Bob's Juice Bar die twee jaar eerder in Rue Lucien Sampaix zijn deuren had geopend? Ik hou het op de komst van Parijs' eerste American Apparel-winkel. De katoenen shirts met diep uitgesneden V-halzen en strakke

broeken in alle kleuren van de regenboog waren onweerstaanbaar voor de hippe vogels van de vroege jaren nul.

Steeds vaker zag je ze opduiken in de schaduw van de sluizen of op het terras van Chez Prune, jongens met snorren (*guilty as charged!*) en opahodjes en meisjes die er met hun dikke brilmonturen zonder glazen net zo sexy uitzagen als de schaarsgeklede modellen op de posters van American Apparel.

Met skinny lattes en iPhones streken ze neer op de kaaimuren van Canal Saint-Martin en lieten hun tenen bengelen in het viezige water. Dat water loopt vijf kilometer lang, voor een groot stuk ondergronds, van het ene deel van de Seine naar het andere, van het Bassin de la Villette naar Bastille. In het begin van de 19^e eeuw paste zo'n kanaal perfect in de wilde plannen van Napoleon III en zijn bouwlustige vriend baron Haussmann. Vers water moest de stad in vloeien, de bevolking stonk en viel om van de enge ziektes. Geboren vanuit de functionaliteit, zoals zoveel dingen, is het kanaal uitgegroeid tot een van de trekpleisters van Parijs.

We mogen van geluk spreken dat Canal Saint-Martin en zijn pittoreske kaaien er nog zijn, want in 1963 dreigde hier even een autostrade te komen die het verkeer en de vooruitgang zo snel mogelijk naar het hart van Parijs moest brengen. Gelukkig weerklinkt er vandaag geen geraas van vrachtwagens en bussen, maar wel het kreunen van reusachtige sluisdeuren en water dat kletst tegen vochtige kaaimuren. Elke tweehonderd meter wordt het kanaal onderbroken door prachtige smeedijzeren sluisen en bruggen, maar mijn favoriet blijft de Écluse des Récollets aan Rue de Lancry. Ik sta hier graag over de reling geleund om naar het kolkende sluiswater onder mij te kijken, waar een eendenkuiken luid naar zijn moeder kwaakt, die drie meter hoger radeloos rondjes zwemt op zoek naar haar kind, of naar de uitdrukingsloze koppen van toeristen in rondvaartboten, het enige scheepsverkeer dat nog van het kanaal gebruikmaakt. In de klassieke film 'Hôtel du Nord' staat, precies op deze plek, een hoertje, gespeeld door de legendarische Arletty, te schelden tegen haar klant: *'Atmosphère? Atmosphère? Est-ce que j'ai une gueule d'atmosphère?'* Nog steeds kan je lekker koffie drinken op het terras van Hôtel du Nord, starend naar het reilen en zeilen van de sluis. Canal Saint-Martin is trouwens een trekpleister voor filmnerds aller landen: Amélie Poulain liep hier bijvoorbeeld weleens langs, Michel Gondry liet zijn kartonnen paarden galopperen over de kaaien in 'The Science of Sleep' en Jean Gabin had hier een speelhal in het meesterwerk 'Le Clan des Siciliens'. En terecht: hoewel minder majestueus dan de Seine, is het kanaal een van de meest sfeervolle plekken van Parijs. Vraag het maar aan Arletty.

Canal Saint-Martin

KANAAL

BEZIENSWAARDIGHEID

HANGPLEK

10e arr.

Hôtel du Nord €€

CAFÉ RESTAURANT

GESCHIEDENIS

102 Quai de Jemmapes

10e arr.

Naast drinkplaatsen voor hipsters en boetieks voor *les bobos du quartier* zijn er gelukkig ook nog echte winkels en eethuizen in de buurt. In Rue de Lancry: een smoezelige schoenlapper, de geweldige groentewinkel Les Halles de Lancry, een papeterie en lederwarenwinkel Gérard Diffusion. Even verder vind je het onbeschaamd ouderwetse restaurantje Chez Céline et Maurice, gruite tafelkleedjes en al. Een eenvoudige bavette met frietjes is wellicht de slimste keuze. Met een karaf rood.

Chez Céline et Maurice

€

RESTAURANT

FRANSE KEUKEN

BUURTPLEK

26 Rue des Vinaigriers

10e arr.

Zo is hier ook al jaren de beste bakker van Parijs, als je het mij vraagt: Du Pain et des Idées. Geen klassieke *boulangerie* maar een pittoresk huis van delicate specialiteiten. In rokerig spiegelglas zie je in rieten manden uitgestald: de vederlichte *niflettes*, kleine wolkjes deeggeluk met appelsienbloesem en *crème pâtissière*, naast zorgvuldig gerolde *escargots* met rum en rozijnen. Ik had laatst net zo'n *escargot* met *fruits rouges* achter de kiezen toen ik pas zag dat er ook plattekaas in verwerkt was, een goedje dat ik normaal mild als de pest. Deze bakkerinnen en hun leerjongen uit Japan hadden mij nietsvermoedend in de val gelokt! Ik koop hier geen baguettes, die zijn elders beter, maar een grof afgesneden homp *pain des amis*: hemels.

Du Pain et des Idées

€

BAKKERIJ PATISSERIE
PAIN DES AMIS

34 Rue Yves Toudic
10e arr.

Natuurlijk hebben de hipperds van het 10e een manier gevonden om een tweedehandswinkel op een exclusieve conceptstore te laten lijken. De jongens achter The Archivist doen precies wat het etiket belooft: snuisteren in goedkope containers gebruikte kleding om er dan, met hun encyclopedische kennis van high fashion en hiphopcultuur, enkel de stukken uit te redden die helemaal in hun kraam passen. Trainingspakken uit de jaren negentig bijvoorbeeld, of strakke zwarte topjes van Versace. Een uitgelezen selectie kunstboeken en vinyl maken het plaatje compleet. Slim gezien, en niet duur.

The Archivist

€€

VINTAGE HIP HOP
STREETWEAR

13 Rue Taylor
10^e arr.

Schaars zijn de dagen waarop ik denk: 'Zal ik vandaag eens een pijp gaan kopen?' Hoewel de grote kanonnen van de literatuur zoals Georges Simenon en Jean-Paul Sartre zich graag lieten fotograferen terwijl ze aan hun iconische toeters lurkten, is het pijpgebruik ook in Parijs op zijn retour. Ik mag graag wegdromen voor de etalage van A la Pipe du Nord, een van de zeldzame speciaalzaken in het genre. Elegante uit knoestige steeneik gebeeldhouwde Petersons en strakkere, meer gestroomlijnde Franse pijpen van Chacom. Bij elk bezoek ben ik opgelucht dat het er nog is, A La Pipe du Nord. De vraag is: hoelang nog?

A la Pipe du Nord €

PIJPEN SPECIAALZAAK

21 Boulevard de Magenta
10^e arr.

Hoewel de anderhalf uur durende lunch met wijn en dessert decennialang een instituut was en zelfs niet in vraag gesteld werd, zie je de laatste jaren ook Parijse zakenmensen snel iets oppikken bij de broodjeszaak op de hoek. Ik heb het gelukkig niet over de droevige deeglap met zogenaamde martinosaus van de Panos; we zijn tenslotte in Parijs. Blondie dook op in de nadagen van corona. Wat dacht je van een zacht plat mediterrane broodje yassa met gemarineerde kip met ui, rodekool en chipotle mayo? Voor katerige dagen is er een vette hap die Croque Blondie heet: pastrami, een dikke laag cheddar op *cream cheese*, afgewerkt met oude graanmosterd. En geen broodje evoqueert zo treffend een hete zomerdag als de Piquillo: paprika, gedoogde tomaten en aubergines gedrenkt in een zoete chilisaus. De twee koffiejongens van de zaak zijn apetrots op hun beheersing van het koffiebranden, en dat proef je. Voor de nerds.

Blondie Coffee Shop

€€

KOFFIE SANDWICHES MIDDEN-OOSTERS

27 Rue du Château d'Eau
10^e arr.

De hipste conceptstore van Parijs is, sinds het schielijk heengaan van Colette, The Next Door. Onder het genot van 's werelds beste crunch-, reggaeton- en andere beats, haal je hier de laatste Yeezy *drop*, de nogal interessant uit hun verband gerukte stukken van Vetements, extreem dure maar extreem goed in mekaar gestoken basics van Visvim en de *gangster chic* van het Californische Virgil Normal. In de kelder wonen honderden friswitte sneakers en aan de toonbank kocht ik laatst een geurtje voor in de auto. Geen triest dennenboompje natuurlijk, maar een groen retaw-vierkantje uit Tokio dat volgens het etiket naar Natural Mystic zou moeten ruiken... Grappig: The Next Door zit in hetzelfde pand als destijds American Apparel, hipstermekka par excellence, dat eigenhandig de gentrificatie van Canal Saint-Martin in gang zette.

The Next Door

€€€€

CONCEPTSTORE MODE

SNEAKERS HIP

10 Rue Beaurepaire
10^e arr.

Je herkent fotoboekhandelaar Artazart meteen aan zijn knaloranje gevel. Hier kan je een halve dag lang bladeren in schitterende kunstboeken en monografieën van Araki, Harry Gruyaert of Nan Goldin, van wie mijn lief ooit een opgezette leeuw cadeau kreeg, uit dank voor een erg geslaagde make-upopdracht, maar dat is weer een ander Parijsverhaal. De enorme selectie tijdschriften en kleine, piekfijn gecureerde expo's maken van Artazart meer dan een winkel. Ik kom hier vaak om inspiratie te zoeken. Zo kocht ik hier ooit een boek over textieldesign in de jaren tachtig, waarop ik het decor van de zomertour van Das Pop in 2009 baseerde.

Artazart

€€

BOEKENWINKEL

FOTOGRAFIE KUNST

83 Quai de Valmy
10e arr.

kunnen 's zomers heerlijk spetteren in een ruime waterpartij, vlak naast het terras van een café dat Fluctuat Nec Mergitur genoemd werd, nadat het tijdens protesten in brand gestoken was. Heen en weer geschud door de golven, maar toch blijven drijven – zo iets. Dat geldt ook voor Parijs zelf, dat de afgelopen jaren zwaar op de proef gesteld werd door aanslagen en onlusten. Place de la République is dan telkens de plek waar men samenkomt, met anderhalf miljoen na de aanslagen in 2015, bijvoorbeeld. Het standbeeld van Marianne was nog maandenlang bedolven onder bloemen, kindertekeningen, woedende epistels en grove graffiti. Een stille getuige van een vrijdenkende, roerige stad.

Place de la République

BEZIENSWAARDIGHEID
METROKNOOPPUNT
GESCHIEDENIS

Place de la République
 3e, 10e en 11e arr.

Nu het zenuwcentrum van de rechteroever, maar vroeger was Place de la République een veredeld rondpunt. Taxi's, bussen en auto's stonden er in een permanente file en geen mens haalde het in zijn hoofd om in de schaduw van het gigantische beeld van Marianne, de patroonheldin van de republiek, op een bankje te gaan zitten. Het plein werd in 2013 door burgemeester Delanoë grondig vertimmerd en is sindsdien een ware oase voor buurtbewoners, skaters en toeristen. Gladde tegels strekken zich uit over het enorme plein, hier en daar onderbroken door zitbanken gemaakt uit massief houten spoorwegbalken. Kinderen

Goed verscholen in het minder bewandelde deel van Rue de Lancry ligt Thanx God I'm a V.I.P., het adres bij uitstek voor *flâneurs*, *ingénues* en andere *dedicated followers of fashion*. Hoewel men het hier niet al te nauw neemt met de Engelse taal (wat zou het, we zijn in Parijs!), wordt dat ruimschoots goedge maakt door de werkelijk uitstekende selectie tweedehandskleding, van de jaren veertig tot nu. Keurig gewassen en gesteven hangen japons en jurken van Chanel naast torenhoge plateauzolen en pumps van Louboutin in het damesgedeelte van de winkel, dat er uitziet als het boudoir van Carine Roitfeld zelf. Bij de burens, op de herenafdeling, ga ik mij graag en veelvuldig te buiten aan absolute klassiekers uit de mannenmode. Hier moet je zijn voor een echte Macintosh, een paar J.M. Weston loafers of een hele partij hemden van Charvet zonder dat je meteen je huis moet verkopen. In het weekend is het hier ook aardig people spotten – op de beats van luide nineties house defileren extravagante nachtraven en chique muurbloempjes door de gangen van de boetiek, onder luid applaus van het winkelpersoneel.

Thanx God I'm a V.I.P.

TWEDEHANDSKLEDING **VINTAGEMODE**

12 Rue de Lancry
 10^e arr.

€€